

Bölüm 4

Paraneoplastik Dermatolojik Sendromlar

Melike ÖZÇELİK¹

GİRİŞ

Malign neoplazmlara eşlik eden dermatolojik bulgular çok çeşitlidir. Bunların bir kısmı derinin malign hücreler tarafından direkt infiltrasyonuna bağlıdır. Bu duruma cildin metastatik tutulumu da denilebilir. Bir kısmı da mevcut malignite ile ilişkili ancak kendisinin malign hücre içermediği cilt bozuklukları şeklindedir. Bu bozukluklara ise paraneoplastik dermatozlar denilir. Paraneoplastik dermatozların patofizyolojisi net anlaşılammakla birlikte pek çok etken öne sürülmüştür. Bunlar arasında: malign neoplazm tarafından üretilen çeşitli büyüme faktörleri ve sitokinlerin uyarısı ve monoklonal antikor aracılı veya hücresele immünitenin stimülasyonu önemli yer tutar (1,2). Paraneoplastik dermatozlar malign hastalık teşhisi konulmadan önce, malign hastalıkla eş zamanlı veya malign hastalık tanısından sonra ortaya çıkabilirler. Bazı cilt bozukluklarının paraneoplastik olabileceğini bilmek kanser tanısı konulmasını hızlandırabilir. Özellikle dermatozların bir kısmında, paraneoplastik pemfigus gibi, malign neoplazmın eşlik etme riski oldukça yüksektir. Hepsisi için geçerli olmasa da, malign hastalığın definitif tedavisiyle birlikte paraneoplastik dermatozların genelinde rezölasyon gözlenir.

Paraneoplastik dermatoz tanısı düşünülüğünde eşlik eden malign neoplazm varlığı için kişiler taranmalıdır. İdeal tarama yöntemi belirlenmemiş olsa da görüntüleme yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir (3).

Aşağıda en sık rastlanılan paraneoplastik dermatozlar ve klinik özellikleri değerlendirilmiştir.

¹ Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Tıbbi Onkoloji Bölümü, drmelike.ozcelik@gmail.com

vardır. Atipik psoriatik döküntülerde akla Bazex sendromu getirilmelidir. Altta yatan malignitenin erken tedavisi ile cilt lezyonlarında spontan gerileme gözlenir (32).

SONUÇ

Paraneoplastik dermatozlar ciltte tümöral infiltrasyon olmaksızın, altta yatan malign neoplazm kaynaklı çeşitli mekanizmalarla gelişen deri bozukluklarıdır. Eşlik eden malign hastalıktan önce de prezente olabildikleri için paraneoplastik dermatozların tanınması, kanser tanı sürecinin hızlandırılması bakımından çok önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Billet SE, Grando SA, Pittelkow MR. Paraneoplastic autoimmune multiorgan syndrome: review of the literature and support for a cytotoxic role in pathogenesis. *Autoimmunity* 2006; 39:617.
2. Nguyen VT, Ndoye A, Bassler KD, et al. Classification, clinical manifestations, and immunopathological mechanisms of the epithelial variant of paraneoplastic autoimmune multiorgan syndrome: a reappraisal of paraneoplastic pemphigus. *Arch Dermatol* 2001; 137:193.
3. Dario Didona, Luca Fania, Biagio Didona, et al. Paraneoplastic Dermatoses: A Brief General Review and an Extensive Analysis of Paraneoplastic Pemphigus and Paraneoplastic Dermatomyositis. *Int J Mol Sci.* 2020 Mar; 21(6): 2178. doi: 10.3390/ijms21062178.
4. Judy K. Qiang, Whan B. Kim, Akerke Baibergerova. Risk of Malignancy in Dermatomyositis and Polymyositis: A Systematic Review and Meta-Analysis. *J cutan Med surg Mar/ Apr* 2017;21(2):131-136. doi: 10.1177/1203475416665601.
5. Dongying Chen, Shiwen Yuan, Xiangni Wu, et al. Incidence and predictive factors for malignancies with dermatomyositis: a cohort from southern China. *Clin Exp Rheumatol* Sep-Oct 2014;32(5):615-21.
6. D Di Rollo, D Abeni, M Tracanna, et al. Cancer risk in dermatomyositis: a systematic review of the literature. *G Ital Dermatol Venereol.* 2014 Oct;149(5):525-37.
7. Lu X, Yang H, Shu X, et al. Factors predicting malignancy in patients with polymyositis and dermatomyositis: a systematic review and meta-analysis. *PLoS One* 2014; 9:e94128.
8. Wen Chun Liu, Madeline Ho, Woon-Puay Koh, et al. An 11-year review of dermatomyositis in Asian patients. *Ann Acad Med Singap* 2010 Nov;39(11):843-7.
9. Cohen PR, Kurzrock R. Sweet's syndrome and cancer. *Clin Dermatol.* 1993;11:149-157.
10. Nelson CA, Stephen S, Ashchyan HJ, et al. Neutrophilic dermatoses: Pathogenesis, Sweet syndrome, neutrophilic eccrine hidradenitis, and Behçet disease. *J Am Acad Dermatol* 2018; 79:987.
11. Shinjima Y, Toma Y, Terui T. Sweet syndrome associated with intrahepatic cholangiocarcinoma producing granulocyte colony-stimulating factor. *B. r J Dermatol.* 2006;155:1103-1104.
12. P R Cohen, W R Holder, S B Tucker, et al. Sweet syndrome in patients with solid tumors. *Cancer.* 1993 Nov 1;72(9):2723-31. doi: 10.1002/1097-0142(19931101)72:9.
13. Raza S, Kirkland RS, Patel AA, et al. Insight into Sweet's syndrome and associated-malignancies.

- nancy: a review of the current literature. *Int J Oncol*. 2013;42:1516–152.
14. Nicolis GD, Helwig EB. Exfoliative dermatitis. A clinicopathologic study of 135 cases. *Arch Dermatol* 1973; 108:788.
 15. V. N. Sehgal, G. Srivastava, K. Sardana. Erythroderma/exfoliative dermatitis: a synopsis. *International Journal of Dermatology*, vol. 43, no. 1, pp. 39–47, 2004.
 16. King LE Jr, Dufresne RG Jr, Lovett GL, et al. Erythroderma: review of 82 cases. *South Med J* 1986; 79:1210.
 17. C. Okoduwa and W. C. Lambert, "Erythroderma: review of a potentially life-threatening dermatosis," *Indian Journal of Dermatology*, vol. 54, no. 1, pp. 1–6, 2009.
 18. Afsharfard A, Atqiaee K, Lotfollahzadeh S, et al. Necrolytic migratory erythema as the first manifestation of glucagonoma. *Case Rep Surg*. 2012, 2012: 974210. doi: 10.1155/2012/974210.
 19. Eldor R, Glaser B, Fraenkel M, et al. Glucagonoma and the glucagonoma syndrome - cumulative experience with an elusive endocrine tumour. *Clin Endocrinol*. 2011, 74: 593-598. 10.1111/j.1365-2265.2011.03967.x.
 20. Lobo I, Carvalho A, Amaral C, et al. Glucagonoma syndrome and necrolytic migratory erythema. *Int J Dermatol*. 2010, 49: 24-29. 10.1111/j.1365-4632.2009.04220.x.
 21. Chastain MA. The glucagonoma syndrome: a review of its features and discussion of new perspectives. *Am J Med Sci* 2001; 321:306.
 22. Jong Hoon Kim and Soo-Chan Kim. Paraneoplastic Pemphigus: Paraneoplastic Autoimmune Disease of the Skin and Mucosa *Front Immunol*. 2019; 10: 1259. Published online 2019 Jun 4. doi: 10.3389/fimmu.2019.01259.
 23. Nousari HC, Deterding R, Wojtczack H, et al. The mechanism of respiratory failure in paraneoplastic pemphigus. *N Engl J Med* 1999; 340:1406.
 24. Uwe Wollina , Gesina Hansel , Torello Lotti , et al. Acanthosis Nigricans - A Two-Sided Coin: Consider Metabolic Syndrome and Malignancies. *Open Access Maced J Med Sci* 2019 May 13;7(18):3081-3084. doi: 10.3889/oamjms.2019.258. eCollection 2019 Sep 30.
 25. Ning Wang , Peng-Jie Yu , Zhi-Lin Liu , et al. Malignant acanthosis nigricans with Leser-Trélat sign and tripe palms: A case report. *World J Clin Cases* 2020 Nov 26;8(22):5632-5638. doi: 10.12998/wjcc.v8.i22.5632.
 26. Ellis DL, Kafka SP, Chow JC, et al. Melanoma, growth factors, acanthosis nigricans, the sign of Leser-Trélat, and multiple acrochordons. A possible role for alpha-transforming growth factor in cutaneous paraneoplastic syndromes. *N Engl J Med* 1987; 317:1582.
 27. Courtney N. Bennett, George J. Schmieder: Leser Trelat Sign. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2022 Jan 2021 Sep 19. PMID: 29261959 Bookshelf ID: NBK470554.
 28. Spelman LJ, Strutton GM, Robertson IM, et al. Acquired ichthyosis in bone marrow transplant recipients. *J Am Acad Dermatol* 1996; 35:17.
 29. Aikaterini Patsatsi , Aikaterini Kyriakou , Vasilios Karavasilis , et al. Acquired ichthyosis triggered by an osseous hemangiopericytoma: a case report and review of the literature *Case Rep Dermatol* 2014 Jan 18;6(1):10-5. doi: 10.1159/000358294.
 30. A Bazex, A Griffiths. Acrokeratosis paraneoplastica—a new cutaneous marker of malignancy. *Br J Dermatol* 1980 Sep;103(3):301-6. doi: 10.1111/j.1365-2133.1980.tb07248.x.
 31. Bipasha Roy , Shari R Lipner. A Review of Nail Changes in Acrokeratosis Paraneoplastica (Bazex Syndrome). *Skin Appendage Disord* 2021 Apr;7(3):163-172. doi: 10.1159/000513828.
 32. F Räßler , S Goetze , P Elsner. Acrokeratosis paraneoplastica (Bazex syndrome) - a systematic review on risk factors, diagnosis, prognosis and management. *J Eur Acad Dermatol Venereol*. 2017 Jul;31(7):1119-1136. doi: 10.1111/jdv.14199.